

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001131

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дяченко Віктор Васильович

2. Viktor V. Diachenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Дата захисту: 20-06-2026

Спеціальність за освітою: Магістр з фінансів

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13025

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.01.30

Тема дисертації:

1. Фінансові інновації управління банківських установ в умовах глобалізації
2. Financial innovations in the management of banking institutions in the context of globalization

Реферат:

1. Дяченко Віктор Васильович. Фінансові інновації управління банківських установ в умовах глобалізації. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 07–управління та адміністрування за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа та страхування – Сумський національний аграрний університет, Суми, 2026. Сучасна світова фінансова архітектура перебуває у стані перманентної трансформації, зумовленої синергією глобалізації та четвертої промислової революції. Поява FinTech–технологій, блокчейну, штучного інтелекту та Big Data докорінно змінила ландшафт банківського бізнесу. Для України актуальність дослідження посилюється екстремальними зовнішніми шоками: пандемією COVID-19 та повномасштабною військовою агресією. У цих умовах фінансові інновації стають не просто інструментом конкуренції, а стратегічним ресурсом виживання, що забезпечує стабільність, кібербезпеку та інклюзивність банківської системи. Дослідження інтегроване в наукову тематику Сумського національного аграрного університету, зокрема у проект «Моделі фінансових сервісів, створених на основі NFT протоколів» (2021-2025 рр.) та чесько-українську ініціативу з посилення

потенціалу аспірантів (2022 р.). Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та розробці методичного інструментарію управління фінансовими інноваціями для підвищення стійкості та економічної ефективності банківських установ в умовах глобалізації. Наукова новизна дисертації полягає у формуванні цілісної концепції управління інноваціями, яка адаптована до умов цифрової економіки та воєнних ризиків. Основні результати, що становлять новизну: 1. Удосконалено дефініцію «фінансова інновація у банківській сфері». Запропоновано комплексний підхід, де інновація розглядається одночасно як результат (новий продукт), процес (цифрова реалізація) та управлінська мета (зростання капіталізації). Вперше введено розрізнення на вузьке значення (функціонально-капітальний підхід до продукту) та широке значення (стратегічний вплив на інтелектуальний капітал банку). 2. Розроблено багатокритеріальну класифікацію, що базується на моделі ринкової поведінки (ординарна чи інноваційна) та функціональному змісті (ІТ, продуктивні, адаптивні, функціональні інновації). 3. На противагу вузьким фінансовим моделям, запропоновано чотири векторну модель оцінки: економічна - через показник чистого грошового потоку на одного клієнта (CF/C); науково-технічна: на основі експертно-рейтингового оцінювання новизни; соціальна - через рівень фінансової інклюзії та задоволеності персоналу; бюджетна - ефект для державної фінансової системи. 4. Використання динамічних панельних даних (GMM-моделювання) дозволило довести значущий вплив (в середньому 0,17%) фінансових інновацій на темпи зростання регіонального ВВП та валового нагромадження капіталу в Україні. 5. Обґрунтовано перехід від реактивного ризик-менеджменту до концепції «випереджаючої адаптації», що базується на тріаді: «клієнтоцентричність – інноваційна толерантність – організаційна спритність». У першому розділі «Теоретико-методичні засади управлінських фінансових інновацій у банківській сфері» сформовано фундаментальний теоретичний базис дослідження. Автор здійснює критичний перегляд еволюції теорій інновацій, починаючи від концепції «созидательного руйнування» Й. Шумпетера до сучасних підходів цифрової економіки. Обґрунтовано, що в умовах глобалізації фінансова інновація перетворюється на складну багатовимірну категорію. Доведено необхідність розрізнення вузького та широкого підходів до її трактування: • у вузькому значенні – це технологічно вдосконалений продукт (наприклад, NFT-протокол або смарт-контракт), що пропонується клієнту. • у широкому значенні – це стратегічна зміна самої архітектури банку, спрямована на нарощування його інтелектуального капіталу та адаптивності. Особлива увага приділена розробці методичних засад аналізу ефективності. Автор пропонує відійти від виключно фінансових метрик (NPV, IRR) на користь інтегральної оцінки, яка включає науково-технічну новизну, соціальний вплив (фінансова інклюзія) та бюджетну ефективність. Сформовано теоретичну модель життєвого циклу банківської інновації, де кожен етап (від ідеї до впровадження) супроводжується специфічним набором управлінських фільтрів та контрольних точок. Другий розділ «Аналіз стану інноваційного розвитку в банківських установах України» присвячено комплексній діагностиці вітчизняного банківського сектору в екстремальних умовах (2014–2024 рр.). Аналіз засвідчив, що попри військову агресію та пандемію, сектор зберіг операційну стійкість завдяки «цифровому імунітету». За допомогою індексу Херфіндаля-Хіршмана (HHI) виявлено класичний розподіл Парето: 20% банків контролюють понад 80% активів. Доведено, що висока концентрація капіталу у держбанках та великих іноземних групах стала драйвером технологічного прориву, оскільки лише вони володіють ресурсом для масштабування рішень на базі III та Big Data.

2. Dyachenko Viktor Vasylyevych. Financial innovations in the management of banking institutions in the context of globalization. – Qualification scientific work in the form of a manuscript. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the field of knowledge 07-Management and Administration in the specialty 072 – Finance, Banking and Insurance – Sumy National Agrarian University, Sumy, 2026. The modern world financial architecture is in a state of permanent transformation, caused by the synergy of globalization and the fourth industrial revolution. The emergence of FinTech technologies, blockchain, artificial intelligence and Big Data has radically changed the landscape of the banking business. For Ukraine, the relevance of the study is enhanced by extreme external shocks: the COVID-19 pandemic and full-scale military aggression. In these conditions, financial innovations become not just a tool of competition, but a strategic resource for survival, ensuring the stability, cybersecurity and inclusiveness of the banking system. The research is integrated into the scientific topics of Sumy National

Agrarian University, in particular into the project "Models of financial services created based on NFT protocols" (2021-2025) and the Czech-Ukrainian initiative to strengthen the potential of postgraduate students (2022). The purpose of the research is to theoretically substantiate and develop methodological tools for managing financial innovations to increase the sustainability and economic efficiency of banking institutions in the context of globalization. The scientific novelty of the dissertation lies in the formation of a holistic concept of innovation management, which is adapted to the conditions of the digital economy and military risks. The main results that constitute novelty: 1. The definition of "financial innovation in the banking sector" has been improved. A comprehensive approach is proposed, where innovation is considered simultaneously as a result (new product), a process (digital implementation) and a management goal (capitalization growth). For the first time, a distinction is introduced into a narrow meaning (functional-capital approach to the product) and a broad meaning (strategic impact on the bank's intellectual capital). 2. A multi-criteria classification is developed based on the market behavior model (ordinary or innovative) and functional content (IT, product, adaptive, functional innovations). 3. In contrast to narrow financial models, a four-vector assessment model is proposed: o Economic: through the net cash flow per client (CF/C) indicator. o Scientific and technical: based on expert rating assessment of novelty. o Social: through the level of financial inclusion and staff satisfaction. o Budgetary: effect for the state financial system. 4. The use of dynamic panel data (GMM modeling) allowed us to prove a significant impact (on average 0.17%) of financial innovations on the growth rates of regional GDP and gross capital formation in Ukraine. 5. The transition from reactive risk management to the concept of "anticipatory adaptation" based on the triad: "client-centricity – innovation tolerance – organizational agility" is substantiated. In the first section "Theoretical and methodological principles of managerial financial innovations in the banking sector", the fundamental theoretical basis of the study is formed. The author critically reviews the evolution of innovation theories, starting from the concept of "creative destruction" by J. Schumpeter to modern approaches to the digital economy. It is substantiated that in the conditions of globalization, financial innovation is turning into a complex multidimensional category. The need to distinguish between narrow and broad approaches to its interpretation is proven: • in the narrow sense, it is a technologically advanced product (for example, an NFT protocol or a smart contract) offered to a client. • in the broad sense, it is a strategic change in the bank's architecture itself, aimed at increasing its intellectual capital and adaptability. Special attention is paid to the development of methodological principles for analyzing efficiency. The author proposes to move away from exclusively financial metrics (NPV, IRR) in favor of an integrated assessment that includes scientific and technical novelty, social impact (financial inclusion) and budgetary efficiency. A theoretical model of the life cycle of banking innovation is formed, where each stage (from idea to implementation) is accompanied by a specific set of management filters and control points. The second section, "Analysis of the state of innovative development in banking institutions of Ukraine," is devoted to a comprehensive diagnosis of the domestic banking sector in extreme conditions (2014–2024). The analysis showed that despite military aggression and the pandemic, the sector maintained operational stability due to "digital immunity."

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Raja Kamal, C.H., Sudha, R., Shalini, K.C., Anna, O., Diachenko, V., Rabchuk, S. (2026). Navigating Globalization Through Effective Change Management: The Role of Leadership, Technology, and Employee

Engagement in Large Organizations. In: El Khoury, R. (eds) Business Models of the Future. Studies in Systems, Decision and Control, vol 238. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-85398-2_30

- 2. Орел А.М., Дяченко В.В. Особливості фінансової системи в економічних процесах країни. Управління змінами та інновації. 2023. №6. С. 25-33. <http://cmi.politehnica.zp.ua/index.php/journal/article/view/75>
- 3. Орел А.М., Дяченко В.В. Вплив глобалізації на банківську індустрію: наукові підходи та виклики. Журнал Інвестиції: практика та досвід. Науковий фаховий журнал. 2023. № 19. С. 48-54. <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/issue/view/102>
- 4. Орел А.М., Дяченко В.В. Етапи та роль цифрової трансформації у вдосконаленні управління інноваціями. Економіка та суспільство. Науковий журнал. 2023. № 56. С. 112-118. <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2974>
- Сохань І.В., Дяченко В.В. Сучасна глобальна інтеграція фінансових інновацій в банківському управлінні. Електронний науковий періодичний журнал «Успіхи і досягнення у науці». 2024. № 8(8). С. 536-546. <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/15763>
- Дяченко В.В., Лапай Д.Д., Ярошук О.С. Модернізація фінансового контролю у стимулюванні малого підприємництва в Україні. Електронний науковий періодичний журнал «Успіхи і досягнення у науці». № 10 (10), 2024. С. 980-991. <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/18091>
- Дяченко В.В., Сохань І.В. Біометричні технології у банківському секторі. Управління розвитком соціально-економічних систем: матеріали ІХ міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті професора Григорія Євтіювича Мазнева (06-07 березня 2025 року). Державний біотехнологічний університет. м. Харків, 2025. С. 202-205.
- Орел В.М., Дяченко В.В. Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції «Науковий вимір осмислення та пошуку оптимальних моделей розвитку України: маркетинговий, економічний, фінансовий, управлінський та правовий аспекти». 19 березня 2025 р. - Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму. - 2025. - С. 316-318.
- Дяченко В.В., Сохань І.В. Проблеми та перспективи впровадження фінансових інновацій в українських банківських установах під час війни. Збірник матеріалів VI міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку, 29 квітня 2025 р., КНУТД, с.52-54
- Дяченко В.В., Сохань І.В. Оцінка ефективності фінансових інновацій у банківській сфері. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених та студентів: доміанти соціально-економічного розвитку України в нових реаліях. 28 березня 2025 р. - Київ: КНУТД. - 2025. - С. 12-13

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: забезпечення промисловості чи населення новим видом інформаційно-комунікаційних послуг

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сохань Інна Віталіївна

2. Inna V. Sokhan

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8038-8484

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=PPPLSL4AAAAJ&hl=uk&oi=ao>;
Scopus Author ID: 57221951463; Researcher ID: AAT-5706-2021

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Котвицька Наталія Миколаївна
2. Nataliia M. Kotvitska

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0864-1470

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вдовенко Наталія Михайлівна
2. Nataliia M. Vdovenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шалигіна Ірина Валеріївна

2. Iryna V. Shalyhina

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2906-3593

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самошкіна Ірина Дмитрівна

2. Iryna D. Samoshkina

Кваліфікація: к. е. н., доц.

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0468-6834

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Стоянець Наталія Валеріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Стоянець Наталія Валеріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Веретейченко Ірина Анатоліївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна